

Informació sobre personatges relacionats amb les festes de Nadal

Per Nadal, normalment treballem els personatges tradicionals com els Reis d'Orient, el Tió,... També hi ha uns altres personatges que ens donen l'oportunitat de parlar dels valors, la diversitat, les cançons, relacionades amb l'època nadalenca i que alhora ens permeten conèixer els costums i les tradicions que formen part de la cultura d'altres països europeus.

Els personatges que us presentem a continuació són només alguns d'ells, però esperem que aquesta informació us agradi i us sigui útil.

BABOUSHKA (RÚSSIA)

A Rússia, el Nadal se celebra més tard que a la resta d'Europa. En lloc de fer servir el calendari gregorià, l'església ortodoxa russa utilitza el calendari Julià, on les festes nadalenques se celebren del 7 al 19 de gener.

Segons la tradició, la nit que el nen Jesús va néixer, una dona gran seia sola a casa seva tot mirant-se la llar de foc. De sobte, tres homes rics van picar a la porta. Eren els tres Reis Mags, que li van explicar que estaven de camí a Betlem, i que li portaven regals al nen Jesús. Els tres homes van preguntar a la velleta si els volia acompanyar. Com que la Baboushka estava cansada i molt calenteta a casa seva, va refusar l'ofertament i no els va acompanyar.

Però quan els homes ja havien marxat, la velleta es va penedir de no haver-los acompanyat, i va decidir de sortir tota sola per tal de buscar-los i anar cap a Betlem. Així que va omplir un cistell amb joguines i va començar el viatge.

A Europa, diuen que la Baboushka encara viatja, i que, a la nit de Nadal, quan els nens ja estan dormint, ella va suaument a través dels camps nevats i els pobles, embolicada en una capa i portant un cistell. Va de casa en casa i deixa un regal per allà on passa.

EI TOMTEN

El personatge que porta els regals als nens suecs es diu TOMTEN. El nan de Nadal.

Aquest és un home vestit a l'antiga i que porta un barret frigi al cap.

És un home petit i malcarat, que viu als estables i a les golfes de les cases. El Tomten porta els regals dins d'un sac i els transporta en un trineu arrossegat per un boc (el Julbocken). Truca a les portes de les cases i demana als pares si els nens han estat bons o dolents, si han estat bons els hi deixa regals, en cas contrari no els hi deixa res.

Els nens suecs li acostumen deixar menjar a un racó de la casa, perquè mengi quan passa.

EN FUMERA

En Fumera figura ser un home amb set ulls, quatre al davant i tres al darrere, penjat a l'estil dels mòbils en algun indret de la casa. Entra per la xemeneia i, passades les festes de Nadal, torna a marxar pel mateix lloc.

La seva missió és vigilar els nens i les nenes durant les vacances de Nadal i passar la informació als reis.

LA BEFANA

La llegenda

La Befana era una senyora gran que estava molt atrafegada en les feines de la casa. Un dia es van presentar a casa seva els Reis Mags que anaven a visitar al Nen Jesús a Betlem. Ells van preguntar a la Befana si els volia acompanyar, però com que estava tan ocupada, va dir que no. A l'endemà es va penedir i va anar a buscar-los, però ja no els va trobar. Des d'aleshores la Befana, la bruixa bona amb màgics poders, viu eternament buscant el nen Jesús, i a cada casa deixa regals als nens que s'han portat bé recordant els presents que no va poder donar.

La tradició

Els nens setmanes abans del 5 de gener, escriuen cartes a la Befana demanant joguines, i si no s'han portat bé els hi deixarà carbó en els mitjons.

La nit del 5 al 6 de gener els nens/es preparen un plat amb pa i un got de llet per a la Befana i se'n van molt aviat a dormir esperant que porti molts regals i caramels. Serà aleshores quan la Befana repartirà els regals que porta en un sac volant pel cel en la seva escombra; baixarà per les xemeneies i els hi deixarà als peus del llit.

L'OLENTZERO

La major part dels pobles tenen un personatge mític, que cap els voltants de Nadal, ve a desitjar felicitat i a celebrar l'Any nou. Per exemple: **el pare Noel, Santa Claus, Els Reis Mags, Sant Nicolau**, etc.

Aquests personatges acostumen a venir amb regals per als nens i nenes i per això son molt estimats per la canalla.

Els bascos també tenen el seu personatge de Nadal: **L'Olentzero**.

El nom d'Olentzero fa referència a un període de temps dins de l'any: als voltants de Nadal. Representa el final de l'any vell. Originalment té una relació directa amb el foc. És la celebració del *solstici d'hivern* .

El foc és el que renova el vell, neteja el brut, porta noves forces.

En una gran part dels pobles d'Euskadi, s'espera l'arribada de l'Olentzero la nit de Nadal. En uns llocs és un **pastor**, en altres llocs un **pagès** portant un farcell d'arbust i un manxa, i en la majoria de casos és un **carboner** que baixa per la xemeneia fuma en pipa.

En alguns pobles es representa amb una figura feta de drap, que es porta a l'esquena i es passeja de casa en casa cantant. En altres pobles és una persona la que es vesteix d'Olentzero. També hi ha el costum de posar figures o imatges de l'Olentzero al voltant de la xemeneia. Hi ha un altre costum que és representar-lo com un tronc. La nit de Nadal en moltes cases basques es posa al foc un gran tronc que es pensa que tindrà una força especial.

Antigament l'Olentzero va ser la representació de la renovació de la força de la natura. El pensament cristià posteriorment va convertir aquest personatge en **missatger de Crist**, superant el significat que tenia en el poble al començament.

D'ençà els anys seixanta l'Olentzero és el personatge que porta regals als nens.

He trobat a Internet un **conte** sobre l'Olentzero que us adjunto juntament amb uns **dibuixos** del personatge.

SANT NICOLAU (SINTER KLAAS)

6 de desembre

Dita: "SANT NICOLAU OBRE LES FESTES AMB CLAU"

Història

Sant Nicolau va néixer el 280 d. C. a Turquia.

De família adinerada, va ser bisbe de Myra (Turquia) i va ajudar als necessitats. Venerat al centre d'Europa, els holandesos emigrats als Estats Units van portar la celebració en el seu honor. **SINTER KLAAS** (com es diu en holandès) pronunciat pels americans va esdevenir el nom de **SANTA CLAUS**. La imatge actual, grassonet, amb barba blanca i vestit de vermell, la van dissenyar i promocionar, l'any 1931, els tècnics de la casa Coca-Cola.

Llegenda

Diuen que en temps de sant Nicolau hi havia un pare tan pobre, que per poder subsistir es va veure obligat a posar en venda les seves tres filles; en saber-ho el sant, va anar a la nit davant de la finestra d'aquella casa, i va posar una bosseta d'or a les sabates de cada nena. Això va permetre de poder tirar endavant aquell pare i les seves filles. D'aquí la tradició de la nit del 24 de desembre, de deixar mitjons o les sabates per rebre regals.

Tradicció

A Montserrat nomenen "bisbetó" a un dels escolanets perquè presideixi la festa d'aquest dia.

A l'Urgell la mainada en feia una gran festa i una recapta pels carrers, tot cantant:

Dites i cançons

"Violet Sant Pere
violet Sant Pau
La caputxa us queia,
la caputxa us cau.
Caritat senyora,
caritat si us plau,
que venim de Roma
i portem corona
de Sant Nicolau"

"Sant Nicolau
bisbe de pau.
Panses i figues,
nous i olives
tantes com vulgueu;
si no me'n doneu
escales avall caiguen."